

РЕШЕНИЕ

№ 9

гр. Смолян, 12.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Петър Хр. Маргаритов

Членове: Тоничка Д. Кисьова
Мария Ан. Славчева

при участието на секретаря Недялка М. Кокудева
като разгледа докладваното от Мария Ан. Славчева Въззивно гражданско
дело № 20235400500469 по описа за 2023 година

И за да се произнесе, взе в предвид следното:

Производството е по чл.269 и следващите ГПК, във връзка с чл.45 3ЗД.

Смолянският окръжен съд е сезиран с въззивна жалба вх.№ 4926 от 07.08.2023година депозирана от ГПК „М. п.“с ЕИК ***** чрез адв.Г. В., срещу решение №316/21.07.2023година, постановено по гр.д.№91282022година по описа на Смолянския окръжен съд, с което е осъдена на основание чл. 49 от ЗЗД, ГПК “М. п.“, с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление с.Сл., общ.Смолян, представляван от председателя на УС В. В. да заплати на Г. И. Г., ЕГН ***** с адрес гр.Чепеларе, ул.“И.“ №4 обезщетение за имуществени вреди в размер на 7 947.30 лв. , представляваща стойността на изсечената през 2020г. в поземлен имот с идентификатор *****.***, по кадастралната карта и кадастралните регистри на село Сл., община Смолян, област Смолян, одобрени със заповед РД-18-932/13.04.2018 година на изпълнителния директор на АГКК, с последно тяхно изменение засягащо поземленият имот от 11.01.2019 година, с адрес на поземленият имот — местност „Ал.“, с площ от 5809 квадратни метра, с трайно предназначение на територията горска, с начин на трайно ползване иглолистна гора., отдел (подотдел) 89/у, с номер по предходен план - *****, при съседи - *****.*, *****.*, *****.*, *****.*, *****.*, *****.*.** и *****.*.** дървесина към момента на увреждането, сумата от 2 170.Облв., представляваща законна лихва от датата на деликта - 08.01.2020г. до датата на предявяване на иска - 16.09.2022г., ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска- 16.09.2022г. до окончателното плащане, както и е отхвърлен иска за имуществени вреди в частта за разликата над 7 947.30лв. до пълния предявен размер от 21 107.66лв. и иска за законната лихва за периода 08.01.202г. до 16.09.2022г. в частта за разликата над 2 170.Облв. до пълния претендиран размер от 5 764.56лв., като неоснователни.

Със същото решение е отхвърлено възражението за прихващане, направено от ГПК “М. п.“, с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление с.Сл., общ.Смолян, представляван от председателя на УС В. В. за сумата от 12 190.87лв.- представляваща направени от ответника необходими разходи за добива на дървесина през 2020г. от поземлен имот с идентификатор *****.**, по кадастралната карта и кадастралните регистри на село Сл., община Смолян, област Смолян, одобрени със заповед РД-18-932/13.04.2018 година на изпълнителния директор на АГКК, с последно тяхно изменение засягащо поземленият имот от 11.01.2019 година, с адрес на поземленият имот — местност „Ал.“, с площ от 5809 квадратни метра, с трайно предназначение на територията Горска, с начин на трайно ползване иглолистна гора, отдел (подотдел) 89/у, с номер по предходен план - *****, при съседни - *****.**, *****.**, *****.**, *****.**, *****.** и *****.**, като неоснователно.

Със същото решение е осъдена ГПК “М. п.“, с ЕИК ***** да заплати на Г. И. Г., ЕГН ***** разноски по водене на делото в размер на 2 378.32 лв., съобразно уважената част от исквете, а Г. И. Г. да заплати на ГПК “М. п.“, разноски по водене на делото в размер на 1 093.42 лв., съобразно отхвърлената част от исквете.

Недоволна от така постановеното съдебно решение е останала ищцата Г. И. Г. , в частта му относно размера на причинените ѝ имуществени вреди, които са приети от съда единствено и само под формата на претърпяна от нея загуба в резултат на неправомерното изсичане на имота и от ответната кооперация към момента на извършване на деликта и то на базата на протокола от 16.12.2020, според който добитата от имота дървесина е в размер на 78 кубически метра, на стойност 7 974.30 лева, тъй като не е оспорен представеният с отговора на исковата молба протокол от 16.12.2020 година. Не е доволна също така и от решението в частта му с която е отхвърлен иска ѝ за пропуснати ползи. Съответно не е доволна и от размера на уважената изтекла лихва, която е изчислена от съда на базата на протокола от 16.12.2020 година.

Направено е оплакване, че в атакуваните части решението е необосновано, постановено е при съществено нарушение на процесуалните правила и е незаконосъобразно. Моли окръжният съд да отмени решението в атакуваните му части и постанови ново по съществото на делото, с което да уважи исковите претенции изцяло, като претендира направените разноски за воденето на делото в пълният им обем както пред първата, така и пред въззивната инстанция.

С депозирания в срока по чл.263ал.1 ГПК писмен отговор ГПК“М. п.“ с.Сл. поддържа становище за неоснователност на въззивната жалба и предлага окръжният съд да не я уважава. Алтернативно ако съдът приеме, че ГПК е причинила увреждане, счита, че от размера на присъденото обезщетение следва да се приспаднат направените разходи за добив на процесната дървесина, които ответната кооперация е извършила вместо нея или които е следвало да извърши сама, за да добие тази дървесина, с което се обосновава основателност на възражението за прихвщане.

Недоволна от така постановения съдебен акт е останала и ответната ГПК “М. п.” с.Сл.. С въззивната жалба се атакува решението в осъдителната част, както и в частта, с която не е уважено възражението за прихващане.

Излагат се оплаквания, че жалбоподателят няма никакви задължения към ищцата, тъй като по делото не е установено виновно и противоправно поведение на лицата, на които е възложена сечта на процесния имот, а от всички доказателства е установено, че сечта е извършена при спазване всички законови изисквания. Липсата на виновно и противоправно поведение на извършителя на работата е основание за отхвърляне иска по чл.49 от ЗЗД съобразно указанията дадени с ППВС №7/29.12.1958 година, ППВС №7/1959 година, ППВС №9/28.12.1996 година и трайната съдебна практика. От събраните оп делото доказателства не се установява осъществяване фактическия състав на непозволеното увреждане поради

недоказаност на незаконосъобразни действия на лицата осъществили сечта в процесния имот. Изводът за отговорност на ответната кооперация по смисъла на чл.49 във вр. с чл.45 ЗЗД е неверен и предвид признанието на ищцата, че не я е уведомила за извършената покупка, с което е допринесла за настъпване на вредата и нарушена разпоредбата на чл.51ал.2 ЗЗД във вр. с указанията по т.7 ППВС№17/18.11.1963г. Ако съдът приеме, че ответната кооперация е причинила увреждане е направено оплакване, че съдът следва да приспадне от размера на присъденото обезщетение да се приспадне онова, с което ищцата се е обогатила вследствие причиненото увреждане, тъй като би се достигнало до нарушение забраната за неоснователно обогатяване. Счита, че ако кооперацията дължи изобщо нещо на ищцата, то не е на плоскостта на непозволеното увреждане, а на плоскостта на неоснователното обогатяване, тъй като ищцата се е обогатила с размера на разходите, които ответната кооперация е извършила вместо нея или които ищцата е трябвало да извърши, за да добие дървесината.

С писмения отговор депозиран в срока по чл.263 ал.1 ГПК Г. Г. поддържа неоснователност на въззивната жалба и предлага съдът да я остави без уважение.

В съдебно заседание жалбоподателката Г. Г. редовно исвоевременно призована не се явява и се представлява от адвокат Б. К., който поддържа въззивната жалба и оспорва жалбата на насрещната страна.

Жалбоподателят ГПК“М. п.“с.Сл. редовно и своевременно призован не изпраща процесуален представител. С писмена молба пълномощниците адвокати Б. В.и Г. В.а предлагат делото да се гледа в тяхно отсъствие, поддържат въззивната жалба, оспорват въззивната жалба на насрещната страна и писмения отговор.

Смолянският окръжен съд, след като взе в предвид оплакванията в двете въззивни жалби, писмените отговори на страните и след като провери правилността на атакувания съдебен акт, след обсъждане събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

В исковата молба са изложени фактически твърдения, че ищцата се легитимира като собственик на ПИ с идентификатор *****.*.** по КKKP на с.Сл., придобит чрез покупка от Ив. Д. М. Последната е придобила имота по силата на дарение от нейната майка през 2013 г., след извършена делба между наследниците на В. Ш.. Твърди още, че до 2013 г. този имот в нарушение на изискванията на ЗЗД е отдаван имота под наем и ответната кооперация добива и ползва дървесината му. След 2013г. Ив. М. не е сключвала с ответната кооперация договор за отдаване на този имот за ползване и добиване на дървесина.

Междувременно длъжностни лица на ответната кооперация са открили от името на кооперацията процедура за изготвяне на лесоустройствен проект, без да уведомят собственицата на имота и без нейно знание. Изготвен е впоследствие технологичен план за добив на дървесина от нейния имот, както и на името на кооперацията е издадено разрешително за сеч №0536941/ 08.01.2020 г., от инж. П. М. на Л. К., като представител на ГПК „М. п.“, като преди това пак от длъжностни лица на кооперацията е било извършено маркиране с одобрен карнет опис с приложения сортименти и ведомости, а сечта и извоза са реализирани в полза на кооперацията. Имотът попадал в отдел 89, подотдел „у 10“ от ГСП на ответната кооперация., че за всички тези действия не само, че не е уведомявана, но не е получила каквито и да е парични суми за този реализиран от кооперацията от нейния имот дървен материал. Извършената сеч е изцяло незаконна, тъй като тя не е възлагала в качеството си на собственик на имота на никого да извършва неговото освидетелствуване в лесоустройствено отношение, нито е давала съгласието си за издаване на разрешително за сеч на кооперацията или на нейни длъжностни лица. Вредите за нея са настъпили в резултат на тези противозаконни действия на длъжностни лица на кооперация и са в пряка причинно следствена връзка с тези противозаконни действия. Имотът ѝ е почти изцяло изсечен, въпреки че тя към онзи момент е нямала намерение да го изсича, при което ѝ е нанесена

извършва добив и реализацията на дърва, който рамков договор е спазен, поради което кооперацията не може да носи каквато и да е отговорност за добитите от имота дърва. Оспорва и изложената в исковата молба фактическа обстановка, тъй като нейни праводатели са наследници на В. Ив. Ш., член-кооператори от 2001г., които са сключили с ответника рамкови договори за продажба на дървесина и анекси към тях. Твърди още, че за извършеното прехвърляне на процесния имот кооперацията не е уведомена преди извършването на сечта през 2020 г. нито от наследниците на В. Ив. Ш., нито от новия собственик, ищец по настоящото гражданско дело и едва на 06.08.2021 г. ищцата е входирила писмена молба, поради което действията на служителите на кооперацията не са извършени виновно и категорично не могат да бъдат подведени под разпоредбата на чл. 49 във вр. с чл. 45 ЗЗД. Изразява несъгласие с поддържаното, че извършената сеч незаконна, тъй като са спазени всички изисквания на закона - кооперацията разполага с всички нормативно определени документи за провеждане на сечта и е извършена последната, съобразно издадените от компетентните органи документи, каквито са констатациите в прокурорска преписка № 2704/2021 г. на РП – Смолян, прекратена поради липса на данни за извършено престъпление. Добитото количество дървесина е разбито по сортименти и не е повече от 78 куб.м.. Счита, че са налице основания за уважаване възражението за прихващане с вземането на кооперацията за направените от нея необходими разходи за добития от имота объл дървен материал (строителна дървесина) от 46 куб.м. , разходи за сеч и извоз, общо производствени разходи, административни разходи и разходи за пътища- в общ размер на 3 852.04лв.

От данните по делото е установено, че ищцата се легитимира като собственик на поземлен имот №***** по КВС на селището на с.Сл.,общ.Смолян по силата на покупка, обективизирана в нотариален акт №***, том II, рег.№****, дело №231/2018година на нотариус М. К.. Процесният имот е възстановен в нови граници по реда на ЗСПЗЗ с Решение №39/14.08.2000г. на ПК-Смолян на наследници на В. Ив. Ш., б.ж. на с.Сл. и при извършената между наследниците му на 17.12.2013г. доброволна делба Ек. И. В. е получила в дял и е станала изключителен негов собственик и който в същия ден с нотариален акт №25, т. II, ре№****, д.№195/2013г. на нотариус с №166 по РНК с район на действие съдебния район на РС-Смолян е дарила на дъщеря си Ив. Д. М. праводател на ищцата по горепосочения договор за покупко-продажба.

Не се спори също така, че преди извършването на делбата, имот №*****.*.** по КKKP на с.Сл. е бил предоставен от наследниците на В. Ив. Ш. на ответната кооперация за добив на дървесина от имота, като през 2001г. Г. Ш. е сключила два договора с ответника за покупко - продажба на дървесина в стоящо положение №160 и№161 от 05.01.2001г.-единия от името на Б. Ш., втория от свое име, като с анекси към договорите от 25.03.2009г. са посочени имотите, които се предоставят на ответника, сред които е и процесния имот. След смъртта на Б. Ш., нейната дъщеря Ек. В. е сключила с ответната кооперация договор за покупко - продажба на дървесина от процесния имот №995/17.05.2012г. и анекс към него. Ответникът ГПК „М. п.“ с.Сл. на 02.01.2003г. е сключила с „М. п.“ ЕООД Рамков договор за извършване на съвместен добив и реализация на дървесина и дървен материал от имотите на кооперацията, на нейните член-кооператори и на лицата в договорни отношения с кооперацията - чл.1 ал.1, като в чл.2 от договора „двете страни се съгласяват, че „М. п.“ ЕООД ще извършва цялата дейност по добив и реализация на дърва в имотите, описани в чл.1 ал.1 от договора, а ГПК „М. п.“ ще извършва цялата дейност по добив и реализация на дървен материал от всички останали видове, освен дърва. Съответно в чл.3 и 5 страните са уговорили, че са длъжни да извършват всички необходими действия и да заплащат всички разходи за добива на дърва, респ. на дървен материал, освен дърва от имотите.

През 2020г. ответната кооперация се е снабдила с позволително за сеч №0526941/08.01.2020г., издадено от РДГ-Смолян за процесния поземлен имот №6657.8.60, като срокът за извършване на сечта, съгласно позволителното е от 11.01.2020г. до

31.12.2020г, сечта е извършена и сечището е освидетелствано на 16.12.2020г., съгласно протокол за освидетелстване на сечище №0563467.

Според свидетеля К., който живее на семейни начала с ищцата и чиито показания следва да бъдат преценени по реда на чл.*** ГПК установява, че тя е закупила процесния имот в м.„Ал.“, землище с.Славно през 2018г. Преди покупката собствениците ги закарали да видят имота, а през 2019 г. ходили 4 или 5 пъти до имота, през 2020г. не са го посещавали. През месец август 2021г. пак отишли в имота и констатирали извършена сеч. Според горският Л. К. кооперацията е извършвала сеч през 2020г. в местността „Ал.“ и в процесния имот. Ищцата е отказала да получи дивидентите в размер на 1 390.00 лв.

Вещото лице по назначената и изслушана от районен съд СЛТЕ установява, че след извършената инвентаризация на терен и сортиментиране, реално отсечената дървесина от процесния имот възлиза на 145.58 пл.м3, в това число - строителна дървесина от бял бор – 91.47 пл.м., категория иглолистни дърва-13.66 пл.м и широколистни дърва-40.45 пл.м. В границите на процесния имот вещото лице е установило наличие на 2 бр. немаркирани бял борови дървета съответно с диаметър на пъна 58 см. и 62 см., включени в общия добив на отсечената дървесина. Според експертизата стойността на добитата дървесина към датата на изсичане на имота е 14 356.30 лв., в т.ч. за строителния материал - 10 715.69 лв. и за иглолистните и широколистни дърва - 3 640.61 лв. Стойността на добитата дървесина по защитни минимални цени, които са утвърдени за реализация на добитите сортименти в държавни горски територии през 2023 год. е 22 406.44 лв., в т.ч. за строителния материал - 16 682.32 лв. и за иглолистните и широколистни дърва - 5 724.12 лв., стойността на добитата дървесина по продажни цени, наложени от условията на търсене на пазара към настоящия момент е 31 639.51 лв., в т.ч. за строителния материал - 22 585.91 лв. и за иглолистните и широколистни дърва - 9 053.60 лв. Според вещото лице всички разходи, които ищцата спазвайки нормативните изисквания, трябва да извърши при осъществена лично от нея сеч в процесния имот и добиването на объл дървен материал (строителна дървесина) 46 куб.м. възлизат на 3 963.43 лв. Рекапитулацията на евентуално извършените към настоящия момент разходи за добива на инвентаризираната въз основа на отсечените пънове дървесина е на стойност 10 531.85 лв., разходите, които са действително извършени от ответника и са били необходими за добиване на объл дървен материал (строителна дървесина) 46 куб.м. в процесния имот според експертизата са в размер на 3 857.06 лв.

Съгласно допълнителното заключение цената на добития дървен материал при кубатура 46.06 куб.м., колкото ГПК „М. п.“ твърди, че е усвоила е 5 585.18 лв. към момента на сечта през 2020 г., а по единични продажни цени, съгласно утвърдения от директора на ЮЦДП гр.Смолян ценоразпис за продажба на дървесина от склад през 2023 год. е 8 649.43 лв. Според вещото лице цената на добития дървен материал, ако неговата кубатура е 78.81 куб.м. ,колкото е отразено в Протокол № 0563464 за освидетелстване на частния имот е 7 947.30 лв. към момента на сечта през 2020 г., а по единични продажни цени, съгласно утвърдения от директора на ЮЦДП гр.Смолян ценоразпис за продажба на дървесина от склад през 2023 год. е 12 425.18 лв. Цената на добития дървен материал, ако неговата кубатура е 145.58 куб.м., на база инвентаризираните пънове на отсечените дървета в процесния имот според експертизата е 14 356.30 лв. към момента на сечта през 2020 г., а по единични продажни цени съгласно утвърдения от директора на ЮЦДП гр.Смолян ценоразпис за продажба на дървесина от склад през 2023 год. е 22 406.44 лв. Остойностени разходите, които ищцата би извършила за добиване на процесния дървен материал при кубатура е 46.06 куб.м. са изчислени на стойност 3 963.43 лв. Разходите, които ищцата би извършила за добиване на процесния дървен материал, ако неговата кубатура е 78.81 куб.м.вещото лице счита, че са на стойност 6 170.43 лв. Разходите, които ищцата би извършила за добиване на процесния дървен материал, ако неговата кубатура е 145.58 куб.м., са изчислени на стойност 10 531.85 лв. ГПК „М. п.“ е направила за добиване на 46.06 куб.м. дървен материал разходи на стойност 3 857.06 лв., за добиване на 78.81 куб.м. дървен

материал - 6 599.55 лв., а за добиване на 145.58 куб.м. дървен материал -12 190.87лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Въззивните жалби са подадени в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, изхождат от легитимирани страни и са насочени срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което са процесуално допустими, поради което съдът пристъпи към разглеждане тяхната основателност.

Съгласно нормата на чл. 269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси съдът е ограничен от посоченото в жалбата.

При извършена служебна проверка въззивният съд намира, че обжалваното първоинстанционно решение е валидно и процесуално допустимо, като при постановяването му не е допуснато нарушение на императивни материалноправни и процесуалноправни норми.

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е и правилно постановено, фактическите и правни констатации на въззивния съд съвпадат с направените от районния съд в атакувания съдебен акт, поради което и на основание чл. 272 от ГПК, настоящият състав препраща към мотивите, изложени от СРС и не счита, че следва да ги преповтаря.

На първо място ищцата доказва своята материално правна легитимация на собственик на ПИ с идентификатор *****.**. по КККР на с.Сл., общ.Смолян, представляващ иглолистна гора с площ от 5 809 кв.м. на деривативно основание – покупка обективизирана в описания по-горе нотариален акт през 2018 година. Ответната горовладелска кооперация е извършила сеч на дървесина в процесния имот въз основа на издадено разрешително за сеч при спазване формално всички необходими изисквания регламентирани със ЗГ и Наредба №8 за сечите в горите, тъй като по искане на ответника, за имота е бил изготвен лесоустройствен план, издадено е разрешително за сеч, извършено е маркиране, за което е съставен карнет[1]опис, съставени са сортиментни ведомости, изготвен е технологичен план, след приключване на сечта е съставен протокол за освидетелстване на сечището от ответника, както и за издаване разрешително е използван склучения през 2012г. между ответника и Ек. И. В., праводателка на продавача на процесния имот договор за покупко-продажба на дървесина в стоящо положение от имота, въз основа на който горовладелската кооперация се е снабдила с необходимите документи за извършване сечта, въпреки настъпилата на 03.12.2018година трансация на собствеността на имота. Извършената сеч е без знанието и съгласието на ищцата-собственик на имота към момента на сечта, поради което през 2020г. последната е претърпяла имуществени вреди под формата на претърпяна загуба, съизмерими със стойността на изсеченото количество дървесина от имота към момента на извършване на деликта, както правилно приема районен съд. Сечта е извършена в частен имот, в който ответната кооперация не разполага с права да осъществява сеч, тъй като същият не му е предоставен за стопанисване от неговия собственик – ищцата, която не е обвързана от склучения на 17.05.2012г. от Ек. В. с кооперацията безсрочен договор за покупко - продажба на дървесина в стоящо положение и анекс към него в ПИ *****. **. Нещо повече, приобретателят по силата на дарствената сделка и продавач на процесния имот Ива Николова няма данни, нито твърдения да е склучвала договор с ответната кооперация за добив и продажба на стояща дървесина от корен в имота, както и е установено, че от 2017 година не са получавани дивиденди от кооперацията. Освен това на основание чл.21 ЗЗД макар Ек. В. да е склучила безсрочен договор с ответната кооперация за добив и продажба на стояща дървесина, последният няма обвързваща сила по отношение последващите приобретатели на имота. Настоящият състав не се съгласява с поддържаното от горовладелската кооперация, че настоящата ищца,

приобретателка на процесния имот е обвързана с договора сключен от майката на праводателката й. Съгласно чл.21 ЗЗД договорът поражда действие между страните, а спрямо трети лица само в предвидените в закона случаи, какъвто не е настоящия.

Освен това по делото не е установено, че ищцата е член кооператор, поради което настоящият състав се солидаризира с извода направен от районен съд, че в случая не е приложима разпоредбата на чл.54ал.3 от Наредба №8 за сечите в горите, тъй като не се касае за сеч в имот на физическо лице, обединено в горско сдружение. При това положение е осъществено противоправно деяние – сеч на дървесина без знанието и съгласието на собственика, от което деяние са причинени имуществени вреди от дружеството, на което ответникът е възложил извършване на работа и които подлежат на репарирание съобразно разпоредбата на чл.51ал.1 от ЗЗД. Според посочената норма обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от уврежд

Предвид изложеното неоснователно е поддържаното оплакване във въззивната жалба на горовладелската кооперация, че по делото не е установено виновно противоправно поведение на лицата, на които е възложена сечта в процесния имот, извършена при спазване всички законови изисквания, с което се обосновава липса на противоправно поведение и наличие на основания за отхвърляне на предявеният иск. Неоснователно с оглед установените данни е и позоваването на съдебна практика обективизирана в изброените три ППВС и трайната съдебна практика по приложението на обсъжданата правна норма, цитирана с въззивната жалба.

Проверяваният районен съд не е нарушил и процесуалния закон, включително и чл.235 ГПК при постановяване своя съдебен акт. Оплакването във въззивната жалба е голословно и не се сочи конкретното нарушение на първоинстанционния съд е допуснато, а и при направената служебна проверка съдът не констатира нарушения на процесуалния закон нито в хода на разглеждане делото, нито при постановяване атакувания съдебен акт. Районен съд е изготвил проекто - доклад по смисъла на чл.140 ГПК, който е съобщен на страните, докладвано е в открито съдебно заседание делото съобразно връчения на страните проекто-доклад, определена е съобразно изложените фактически твърдения и петитума правната квалификация на предявените искове, разпределена е доказателствената тежест, обсъдени са всички релевантни за спора факти и възражения на страните.

Относно поддържаното в писмената защита следва да бъде отбелязано, че своята задължителна и константна практика ВС и ВКС последователно са се придържали към становището, че определянето на правната квалификация на предявения иск е задължение на сезирания съд. За да определи действителното основание на спорното материално право, съдът следва да изходи от изложените в обстоятелствената част на исковата молба фактически твърдения, които формират основанието на исковата претенция и от заявеното в петитума искане за защита. В съответствие с принципа на диспозитивното начало в гражданския процес съдът трябва да разреши правния спор съобразно действителната правна квалификация на предявения иск, след като обсъди релевантните за спора факти, доказателствата по делото и становищата на страните и приложи съответния материален закон. Неправилната правна квалификация в резултат от неправилно приложение на материалния закон, съставлява основание за отмяна на първоинстанционното решение от въззивния съд и за разрешаване на спора по същество чрез произнасяне по основателността на предявения иск.

В случая районен съд правилно е определил правната квалификация на исковете като такива с правно основание чл.49 във връзка с чл.45 от ЗЗД. Законосъобразно и в съответствие с доказателствата по делото районен съд приема, че са налице основания за ангажиране гаранционно- обезпечителната отговорност на ответната кооперация, като възложител на работата на дружеството извършило сеч през 2020 година в имота на ищцата, въз основа на издадено позволително за сеч, без ответната кооперация да се е съобщила с

настъпила промяна в собствеността на имота след 2012 година, когато Ек. В. е станала изключителен собственик в края на 2013 година на основание доброволна делба, който имот дарила в същия ден на дъщеря си Ив. М., праводател на ищцата по делото, придобила собствеността на имота на оригинално основание през 2018 година - покупко-продажба, обективизирана в цитирания по-горе нотариален акт. Извършената в имота сеч е без знанието и съгласието на собственика на имота, който не е и член-кооператор. Независимо, че при извършване на сечта кооперацията е спазила формално нормативните изисквания за снабдяване с необходимите документи, в каквато насока има писмени доказателства по делото, извършената сеч е в имот, който не е предоставен на кооперацията да го стопанисва от собственика, поради което законосъобразно е прието, че следва да бъдат репарирани причинените имуществени вреди.

Решението е законосъобразно постановено и в частта, с която съдът не е уважил възражението за прихващане с размера на разходите за добив на процесната дървесина направени от ответника по делото. Разходите по дърводобива не следва да бъдат приспаднати от общо определената сума, тъй като в случая се касае за извършена незаконна сеч в имота на ищеца, без негово съгласие и знание, в резултат на което са му нанесени вреди. Настоящият състав не се съгласява с поддържаното от жалбоподателя, че ищцата се е обогатила с размера на тези разходи и е нарушена забраната за неоснователно обогатяване регламентирано със субсидиарната разпоредба на чл. 59 ЗЗД и всички правни норми забраняващи неоснователно разместване на блага.

Несъстоятелно е и поддържаното от жалбоподателя, че в случая правилната квалификация на иска е на плоскостта на неоснователното обогатяване, с което се обосновава основателност на възражението за прихващане с направените разходи за добив на дървесина за сумата 12 190.87 лева. На първо място тежестта на доказване е на жалбоподателя, който не установява по положителен начин, че действително са направени от ответника разходи в претендирания размер, изчислен от вещото лице за добив на 145.58 куб.м дървесина, а от друга страна се касае за причинени на ищцата вреди от незаконна сеч в нейния имот, без нейно знание и съгласие. Нещо повече вземането, произтичащо от неоснователно обогатяване е субсидиарно - чл. 59, ал. 2

от ЗЗД. То не съществува, ако съответната престация се дължи на договорно или на някакво друго извъндоговорно основание (деликт, гестия или неоснователно обогатяване по чл. 55 - чл. 58 от ЗЗД). Съгласно задължителните разяснения, дадени с т. 9 от ППВС № 1/1979 г., ако законът е поставил на разположение на правоимащия точно определен иск, недопустимо е приложението на общия състав на чл. 59 ЗЗД. Същото е прието и в постановеното по реда на чл. 290 ГПК, решение № 75 от 15.05.2009 г. по т. д. № 770/2008 г. на ВКС, II ТО.

Законосъобразно и в съответствие с релевантните за спора доказателства районен съд приема, че лихвата се дължи от датата на издаване позволителното за сеч. Оплакването в жалбата е голословно и не се сочат доказателства обосноваващи извод различен от приетия от районен съд.

Неоснователна е и жалбата на ищцата срещу решението, в частта, с която е отхвърлен предявеният иск за присъждане обезщетение за добита дървесина от имота над 78.81 куб.метра. Районен съд дава позитивно разрешение на иска за претърпяна загуба, с мотива, че не е оспорен представения с отговора на исковата молба протокол от 16.12.2020 година, който е официален свидетелстващ документ и доказва с обвързваща доказателствена сила, че фактите предмет на удостоверителното изявление на органа издал документа са се осъществили така, както е посочено в него. Законосъобразно и в съответствие с всички релевантни доказателства по спора, включително след съобразяване възложената проверка от РП Смолян по пр.пр. № 2704/21 приема, че изсеченото количество дървесина е посоченото в Протокола от 16.12.2020 година, който не е своевременно и надлежно оспорен от ищцата по реда на чл. 193 от ГПК. Изложените в тази връзка оплаквания, включително и позоваването на правната теория са ирелевантни. По делото

няма доказателства, че добитото от процесния имот количество дървесина е различно от установеното в процесния протокол, както и от обсъдените по-горе писмени доказателства.

Несъстоятелно е и поддържаното оплакване, че оборването на съдържанието на този документ е със заключението на вещото лице, което недвусмислено показва за много големи количества изсечен дървен материал, на много по висока цена, както защитена цена, така и цена при свободната продажба на добитият при сечта дървен материал. Вещото лице е отговорило на поставените въпроси възложени му със съдебната експертиза, но няма впечатления относно момента на извършване сечта и количеството добита дървесина. В тежест на ищцата е да докаже твърденията си в исковата молба и след като това не е направено законосъобразно е постановено отхвърляне на иска.

Правноирелевантни са и субективните възприятия на свидетеля Анг. К., за който се твърди от жалбоподателката, че като специалист щял да забележи извършвана сеч в предходни периоди, още повече че показанията му следва да се преценяват по реда на чл.*** ГПК предвид тяхната заинтересованост поради фактическото съжителство с ищцата.

Поддържано е и оплакване за необоснованост на отхвърленият иск за пропуснати ползи, обоснован с твърденията, че известен е факта, че инфлацията настъпила в нашата страна през 2020 и следващите години, рефлектирала в значително увеличение на цените на всички стоки, в това число и на дървения материал. Основателността на оплакването се обосновава с твърдението, че дървеният материал ако е добит от жалбоподателката към настоящият момент (към момента на изготвяне на съдебно-техническата експертиза)тя щяла да го реализира на свободният пазар на много по-високи цени, което за нея се явява пропусната полза, така както е посочено в заключението на вещото лице, а не хипотетично както е приел съда.

Претендиране пропуснати ползи изразяващи се в увеличена цена на дървения материал след изсичане на имота по възлагане от ответника поради последващо увеличение цената на дървесината след деликта не е пропусната полза подлежаща на възмездяване от деликвента, тъй като това би довело до обезщетяване на вреди не към момента на увреждането, който е и релевантния момент а към момента на предявяване на иска, както правилно приема районен съд. Известният факт наличието на инфлация от момента на сечта до настоящия момент е без значение за правния спор, защото инфлацията по никакъв начин не доказва пропускането на ползи от ищцата, а по делото няма нито конкретни твърдения, нито ангажирани доказателства за действително пропуснати от ищцата ползи, в какъвто смисъл е константната съдебна практика обективирана в ТР №3/2021 от 13.01.2023 година по т.д.№3/2021 на ОСГТК ВКС. Според даденото разрешение правото на обезщетение се поражда само за действително претърпените вреди, а не предполагаемите или хипотетични, тъй като обратното може да доведе до случаи на неоснователно обогатяване. Възможността за увеличение на имуществото на увреденото от деликта лице сама по себе си не е достатъчна, за да се приеме наличието на пропусната полза. Дали пропуснатата полза е щяла да бъде реализирана е въпрос на съществуване или несъществуване на обективни факти от действителността, които подлежат на доказване и от които произтича тази възможност. Тъй като законът изисква реално настъпила вреда, за да възникне правото на обезщетение, предположението за наличието на пропусната полза трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото на увреденото лице, като не може да почива на логическото допускане за закономерно настъпване на увеличението, както е и прието с [тълк. решение № 3/2012 г. по тълк. дело № 3/2012 г. на ОСГТК на ВКС.](#)

Съгласно правилото на [чл. 154, ал. 1 ГПК](#) за разпределение на доказателствената тежест, всяка една от страните в производството трябва да докаже фактите и обстоятелствата, на които основава изгодните за себе си искания и възражения, съответно да понесе неблагоприятните последици от недоказването им. При иск за обезщетение за вреди от непозволено увреждане увреденото лице трябва да установи всички елементи, включени

във фактическия състав на увреждането, с изключение на тези, които се предполагат по силата на закона, а деликвентът следва да установи обстоятелствата, водещи до отпадане на отговорността му или до ограничаване на обема ѝ. В чл. 45 ЗЗД е предвидено, че при непозволеното увреждане вината на деликвента се предполага до доказване на противното, от което следва, че всички останали елементи от фактическия му състав, включително и вредите, подлежат на доказване от увреденото лице. Вредите са обективна категория и затова за уважаването на иска за непозволено увреждане не е достатъчно настъпването им да е предполагаемо и хипотетично, а е необходимо да се установи реалното им съществуване. В този случай на доказване подлежат фактите, от които произтича възможността за реализиране на ползата, както и че реализирането ѝ е станало невъзможно поради деликта. Тези факти са конкретни и обективно съществуващи. Затова при спор относно претърпяна пропусната полза съдът следва да преценява всички – както преки, така и косвени доказателства за действително съществуващите факти и състояния, от които може да се направи обоснован извод за сигурно увеличаване на имуществото на увреденото лице, което е осуетено от деликта.

Предвид гореизложените съображения и поради съвпадане изводите на настоящия въззивен състав с изложените от районен съд мотиви, ще следва атакуваното съдебно решение да бъде потвърдено.

С оглед изхода на спора и неоснователност на двете въззивни жалби, страните следва да понесат разноските така както са направени.

Мотивиран от гореизложените съображения съдът в настоящия си състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №316/21.07.2023 година постановено по гр.д. №912/2022 година по описа на Смолянския районен съд като правилно и законосъобразно постановено..

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в едномесечен срок от съобщението на страните с касационна жалба пред В К С , при наличие на основанията по чл.284 във вр. с чл.280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____